

Megnyílt az Irodalmi Múzeum állandó Petőfi kiállítása

A Petőfi Irodalmi Múzeum termeiben pénteken a magyar kulturális élet számos képviselőjének jelenlétében *Hatvany* Lajos Kossuth-díjas író megnyitotta az állandó Petőfi kiállítást.

— Azon szerencsések közül való vagyok — mondotta —, akiknek a század elején az ódondászok nagyritkán egy-egy Petőfi-vers eredeti kéziratát kínálták. Még ma is érzem, hogy amikor ez először történt velem, a vér a fejembe tolt. Nem is volt nyugtom, míg meg nem szereztem közülük néhányat, s azokat az íróasztalom fölé, a falra nem akaszthattam.

— A hosszú békeévek születte, azt hittem, hogy ott nyugvóhelyre letek. Tévedtem. Mert a magam nemzedéke olyan életet élt, melyben az otthon és a száműzetés változtatták egymást. Könyveim, bútoraim, holmijaim elkallódtak, de a berámázott kéziratok a sors különös kegye folytán még most is árasztják felém az áhítat áramát. Ez az oka annak, hogy két csoportra osztom látogatóimat. Van, aki velem együtt az áramkörbe kerül, van, aki azon kívül reked. Az első csoporthoz tartozók, még ha sosem találkoztam is velük, már eleve barátaim. A második csoportbeliek, még ha a sors mellettük való életre ítélt, tőlem örökké idegenek maradnak.

— »Az élethez csak az alkotótehetség ad jogot« — írta nekem valamikor Jászai Mari. »Aki nem tehetség, ám legyen rajongó. Aki nem alkot és nem rajong, szemétdombra való.« Mi itt rajongásra gyűltünk össze ebben a teremben, melyben minden együtt van, ami a halott költőnek egykor oly eleven személyéhez tartozott. Ruhái, ágya, karszéke, jegyzetei, dohányzacskója, tolla, ceruzája, levelei, fényképei, — az anyjának, apjának, István öccsének, feleségének emléktárgyai. Úgy vagyok velük, mint Lenau a kaláccsal, melyet fiának sütve az édesanyja összeesett és meghalt. Mire a költő a temetésről hazatérve, azt írja: »Ich ass vom Kuchen, und weinte bitterlich.« (Ettem a kalácsból és keservesen sírtam.) Így vagyok Petőfi életének egy kiállításra gyűjtött tárgyi hagyatékával is, melyben a költőt annál inkább síratom, mennél inkább szeretem, amit szellemével hagyott reám. Remélem, hogy sokan vannak, s lesznek vele így. Ennek a reménynek kifejezésével nyitom meg ezt a kiállítást a Petőfi-kultusz zárandokai előtt.

Az Irodalmi Múzeumban most megnyílt állandó Petőfi-kiállítás több mint ezer dokumentuma mutatja be a költő életútját. A gyűjtemény legnagyobb része most került először nyilvánosság elé, köztük a legelső Petőfi-szobor is, amelyet 1850-ben a költő halála után *Alexy* Károly szobrászművész mintázott. A kiállítás gazdag anyagában helyet kaptak *Beck* Ö. Fülöp, *Medgyessy* Ferenc, *Kisfaludi-Stróbl* Zsigmond, *Feren*

Béni Petőfi-szobrai, valamint *Révész* Imre és a kortárs, jóbarát, *Orlai Petrich* Soma festményei a költőről. Bemutatják azt a kéziszajtót, amelyen 1848. március 15-én *Landerer* és *Heckenast* nyomdájában kinyomtatták a tizenkét pontot. Látható a közvélemény asztala a *Pilvax-kávéház*ból, a *Nemzeti dal* eredeti fogal-

mazványának és Petőfi számos más költeményének megfakult kéziratlapja. A gyűjtemény arról is beszámol, hogy Petőfi híre messze Magyarország határain túl is elterjedt és ma már angol, német, francia, orosz, kínai, román és más nyelvű Petőfi-kiadások juttatják el milliókhoz a forradalmi költő szavát.